Gemeente Druten

Openbaar Zaaknummer: 60258

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Jaarstukken 2020 MGR, bijstelling begroting 2021 en ontwerpbegroting 2022.

Voorgesteld besluit
de Gemeenteraad besluit:

1. De zienswijze uit bijlage 1 vast te stellen over de voorlopige jaarrekening 2020 van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling (MGR) waarmee u instemt met de voorlopige jaarrekening 2020;
2. De zienswijze uit bijlage 1 over de ontwerpbegroting 2022-2025 (en bijstelling 2021) vast te stellen, waarmee u onder meer:
   - Instemt met de ontwerpbegroting 2022;
   - Instemt met de bijgestelde begroting 2021;
   - Kennisneemt van de meerjarenbegroting 2023-2025;
3. Kennis te nemen van de positieve financiële effecten van de ontwerpbegroting 2022-2025 (en bijstelling 2021) van de MGR. De effecten zijn opgenomen in de perspectiefnota 2021.

Aanleiding
De gemeente Druten is deelnemer van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Regio Rijk van Nijmegen. De Modulaire Gemeenschappelijke Regeling (MGR) regio Rijk van Nijmegen is op 1 juli 2014 opgericht. De MGR bestaat uit de "modules" WerkBedrijf, ICT Rijk van Nijmegen en het samenwerkingsplatform. De MGR behartigt voor Druten de belangen voor de inwoners op het gebied werk, participatie, sociale werkvoorziening en arbeidsmatige dagbesteding.
De MGR heeft, conform de Wet Gemeenschappelijke Regelingen, aan de deelnemende gemeenten de voorlopige jaarrekening 2020 en de ontwerpbegroting 2022-2025 (en de bijstelling 2021) aangeboden. Met de zienswijze laten wij als een van de opdrachtgevers weten wat wij van de stukken vinden. Dit is een van de manieren om invloed uit te oefenen.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**
28-01-2021	Z/20/055338 MGR kaderbrief 2022, budgetoverheveling en oprichting stichting (detacheringsfaciliteit).

Gewenst resultaat
Bij dit samenwerkingsverband onze zienswijze naar voren te brengen naar aanleiding van de ingediende stukken voor jaarrekening 2020 en ontwerpbegroting 2022-2025 (en bijstelling 2021).

Argumenten

1.1 De Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen adviseert in te stemmen met de jaarrekening 2020;

De Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen geeft aan in te stemmen met de jaarrekening 2020. De accountant heeft op 25 maart 2021 een goedkeurende accountantsverklaring afgegeven voor zowel de getrouwheid als de rechtmatigheid. Het resultaat van de MGR vóór de eindafrekening bedraagt € 2,3 miljoen positief.

1.2 De SW heeft positieve resultaten op het gebied van detacheringen gehaald

Door de komst van Blue View per 1 april 2020 is ten opzichte van 2019 een aanzienlijk groter percentage aan mensen gedetacheerd bij ondernemers. Eind 2020 was 92% van de SW medewerkers gedetacheerd bij een ondernemer, terwijl dat eind 2019 66% was.

2.1 De Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen adviseert in te stemmen met de bijgestelde begroting 2021 en de conceptbegroting 2022

De Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen geeft aan in te stemmen met de met de bijgestelde begroting 2021. De begroting over jaar 2021 is bijgesteld door toename van re-integratie middelen en budgetoverheveling door de coronacrisis. Ook is het advies in te stemmen met de conceptbegroting 2022. Meerjarig is de begroting neerwaarts bijgesteld vanwege de afbouw van de SW. De arbeidsmatige dagbesteding loopt begrotingstechnisch in dezelfde pas als voorgaande jaren.

2.2 De MGR wil in 2022 de volgende prestatiedoelen halen

In de ontwerpbegroting gaat de MGR uit van verschillende prestatiedoelen voor 2022 die wij ondersteunen. Hierbij gaat het om de volgende zaken:

<u>WerkBedrijf:</u>

Het WerkBedrijf wil in 2022 regio breed o.a.:

- 1100 bijstandsgerechtigden toe leiden naar werk;
- Jaarlijks 475 mensen een arrangement Op Weg naar Werk aanbieden (voorheen arbeidsmatige dagbesteding).
- Mensen met een beperking: eind 2021 zijn in de regio circa 575 mensen met een arbeidsbeperking aan het werk (geweest). Eind 2022 645 mensen.
- Jaarlijks circa 2.020 mensen op werk:
  - Waarvan 1.820 mensen een bijstandsuitkering hebben;
  - Waarvan 990 mensen meer dan 28 uur per week werken;
  - Waarvan 450 jongeren naar werk.
- Inzet in 2022 op een toegevoegde waarde van € 7.823 per SW-medewerker.
- Ziekteverzuimpercentage verder verlagen naar 16,1%.
- Oriëntatie op de arbodienstverlening voor een bredere groep dan alleen SW-medewerkers. Ook voorambtelijke medewerkers, huidige kandidaten en (eventueel) toekomstige werknemers die via de cao Aan de Slag in dienst zijn.
- Brug maken naar hulpverlening (zorg en welzijn) voor de SW-medewerkers.
- Ontwikkelen van combi detacheringen bij een werkgever (SW-medewerker/ kandidaat uit de Participatiewet.

<u>IRvN</u>:

In 2021 vindt in opdracht van de Kring van Gemeentesecretarissen een grootschalig evaluatieonderzoek plaats naar ICT Rijk van Nijmegen en de I&A-samenwerkingspartners van de deelnemende gemeenten. De conclusies en aanbevelingen hebben naar verwachting betrekking op:

1. IRvN als ICT-dienstverlener (uitbreiding dienstenpakket);
2. IRvN als ICT- en I&A-adviseur;

3. IRvN als Informatiebeheerder.

Op deze punten spreekt de IRvN de volgende ambities uit:
- Verbeteren van de dienstverlening aan de klant;
- Waarborgen van de ICT-bedrijfscontinuïteit;
- IRvN als ICT-dienstverlener;
- Strategische Organisatie-en Personeelsplan;
- Landelijke aanbestedingen en voorzieningen;

2.3 Het WerkBedrijf speelt in op duurzame plaatsingen

Het WerkBedrijf richt zich op kansen voor succesvolle en duurzame plaatsingen. Hiervoor is het behoud én groei van een bepaald type werkgelegenheid in deze regio essentieel. Het gaat om licht industriële werkgelegenheid, zoals in- en ompakwerk, demonteerwerk en sorteerwerk. Maar ook om licht administratief werk, groen, postbezorging, schoonmaak en logistiek. Het WerkBedrijf ziet kansen om deze werkgelegenheid in onze regio te verstevigen en uit te breiden in relatie tot het vestigingsbeleid van (gemeentelijke afdelingen) Economische Zaken.

Om dit te bereiken ontwikkelt het WerkBedrijf de zogenaamde kandidatenroutes. Dat betekent dat het WerkBedrijf zich niet meer richt op één instrument (bijvoorbeeld ontwikkeltraject of leerwerktraject), maar op de route van de kandidaat naar werk. Hierbij gaat het dan om 'welke werksoort past bij de kandidaat, welke begeleiding en competentie-ontwikkeling en werkplek is nodig'.

2.4 De MGR heeft rekening gehouden met de punten die in onze zienswijze op de kaders van deze begroting naar voren zijn gebracht.

Voordat de MGR de begroting voor 2022 heeft opgesteld, heeft u uw zienswijze gegeven op de kaders die de MGR hierbij heeft gehanteerd. Uit de bijgevoegde aanbiedingsbrief van de MGR blijkt dat uw zienswijze en de zienswijze van de overige deelnemende gemeenten meegewogen zijn bij de totstandkoming van de bijgestelde begroting 2021 en de ontwerpbegroting 2022.
Druten heeft echter als enige gemeente in de zienswijze aangegeven niet in te stemmen met de budgetoverheveling ten behoeve van de verbreding van de doelgroep met mensen met Tozo (€ 0,3 miljoen). De MGR heeft deze budgetoverheveling wel doorgevoerd omdat alle andere deelnemende gemeenten ingestemd hebben met de overheveling.

2.5 In 2021 vindt een evaluatieonderzoek plaats naar de modules WerkBedrijf en IRvN

De MGR gaat op grond van een door de Wijchense raad ingediende en aangenomen motie in 2021 een evaluatieonderzoek doen naar beide modules. In 2021 verwacht de MGR de uitkomsten van twee evaluaties over de uitvoeringsmodules met de deelnemende gemeenten te kunnen delen. Voor de IRvN gaat het om het lopende onderzoek 'Evaluatie ICT Rijk van Nijmegen en de I&A-samenwerkingspartners, met het oog op de toekomst'. Dit onderzoek wordt door PWC uitgevoerd. Voor WerkBedrijf staat het evaluatieonderzoek in het tweede kwartaal van 2021 gepland.
De uitkomsten van beide onderzoeken bieden de gemeenten de mogelijkheid om de effectiviteit van regionaal samenwerken in onze arbeidsmarktregio te beoordelen. De inzichten kunnen WerkBedrijf en gemeenten ondersteunen om in de toekomst hun dienstverlening (nog) beter in te richten.

Tegenargumenten en risico's

1.1. De (uitstroom)resultaten zijn fors lager dan in 2019

Het WerkBedrijf heeft al jarenlang de ambitie om 1100 personen volledig uit te laten stromen naar werk. In 2020 stroomden 861 kandidaten regio breed uit de uitkering door het verkrijgen van werk. De duidelijk mindere resultaten voor Druten zijn het directe gevolg geweest van de uitgevaardigde coronamaatregelen. Voor Druten zijn de cijfers als volgt:

Omschrijving	Realisatie 2020	Realisatie 2019
Uitstroom naar werk	7	37
Parttime plaatsing op werk	19	55
Plaatsing jongeren op werk	10	28
Plaatsing 55 plussers op werk	1	10
Plaatsing met arbeidsbeperking op werk	8	23
Plaatsing statushouders op werk	1	11
Begeleid werken met behoud van uitkering	22	37

Het cijfer over plaatsingen op werk is op basis van het registratiesysteem van het WerkBedrijf zelf. In deze aantallen zitten "dubbeltellingen", bijvoorbeeld in de vorm van jongere of oudere (statushouders) met of zonder arbeidsbeperking die geplaatst zijn op werk.

2.1 De arbeidsmarkt verandert

Het WerkBedrijf speelt in op veranderingen. Maar er gebeurt meer op de arbeidsmarkt aldus het Sociaal en Cultureel Planbureau in het recent verschenen rapport 'Een verkenning van de kwaliteit van werk in de toekomst'. Ontwikkelingen als technologisering, flexibilisering en de vergrijzing bepalen niet alleen hoeveel werk er is, maar beïnvloeden ook de kwaliteit van werk.
Het SCP signaleert dat de kwaliteit van werk niet alleen gaat om het hebben van een baan en de hoogte van een inkomen, maar ook het welzijn van mensen raakt. Toekomstgericht arbeidsmarktbeleid moet oog hebben voor de verantwoordelijkheden die werkenden naast hun werk hebben. De veranderende arbeidsmarkt brengt risico's met zich mee. Dat zijn risico's die passen in een bekend maatschappelijk patroon: laagopgeleiden, laaggeletterden, mensen met een arbeidsbeperking en mensen met een migratieachterstand hebben een relatief kwetsbare positie op de arbeidsmarkt. Hoe kijkt het WerkBedrijf als uitvoerder tegen de veranderende arbeidsmarkt. Hoe leggen wij de beleidsmatige verbinding tussen deze ontwikkelingen en de ontwikkelingen die de MGR in de ontwerpbegroting heeft opgenomen?

2.2 De uitstroomdoelstelling van het WerkBedrijf lijkt niet realistisch te zijn

De gevolgen van de coronacrisis lopen ver door in 2021 en mogelijk deels in 2022. De verwachting is dat de economie - en daarmee ook de werkgelegenheid - weer aantrekt na deze pandemie. De arbeidsmarkt verandert (SCP) en de mismatches tussen vraag en aanbod zijn een feit. Daarmee is de vraag legitiem in hoeverre de gestelde uitstroomdoelstellingen in de begroting 2022 van de MGR realistisch zijn.

2.3. Een groep mensen komt nauwelijks aan bod

Niet alleen de veranderende arbeidsmarkt brengt risico's met zich mee. Het gehele participatiebudget zetten we in om de doelstellingen van het WerkBedrijf gerealiseerd te krijgen: bemiddelen van kandidaten (als ruim begrip) in de zogenaamde loonvormende keten. Een groep moeilijk bemiddelbare kandidaten die afhankelijk is van een bijstandsuitkering en deel uitmaakt van de niet loonvormende keten wordt niet door ons aangemeld bij het WerkBedrijf. De vergrijzing in de bijstand, de duur van de werkloosheid en het sociaal isolement

zijn ook risico's en vragen mogelijk om nieuwe keuzes voor de inzet van middelen uit het participatiebudget en/ of de dienstverlening van het WerkBedrijf. En daarbij spelen de ontwikkelingen die een directe link hebben met een veranderende arbeidsmarkt een grote rol.

Financiële gevolgen

Verhuizing
Vorig jaar zijn bij de jaarrekening 2019 extra afschrijvingen (€ 290.000,-) gedaan op de activa. De MGR oriënteerde zich op de mogelijkheid om het WerkBedrijf volledig te huisvesten aan de Boekweitweg. Als gevolg van dit voornemen, is er vervroegd afgeschreven op alle activa die onlosmakelijk zijn verbonden aan het pand Nieuwe Dukenburgseweg. Op 9 juli 2020 heeft het AB van de MGR besloten dat de geplande verhuizing niet doorgaat. Als gevolg hiervan is de gebruiksduur van de activa, die als gevolg van het eerdere besluit in 2019 versneld is afgeschreven, weer verlengd.

Sociale werkvoorziening
- Door uitstroom is het aantal SW- medewerkers afgenomen van 1.679 eind 2019 naar 1.557 SW--medewerkers eind 2020. 92% van deze medewerkers zijn gedetacheerd bij een ondernemer, fors meer dan eind 2019 (66%). Dat komt omdat per 1 april 2020 Blueview de verantwoordelijkheid heeft voor de productie op de Boekweitweg.
- De gerealiseerde toegevoegde waarde per SW-medewerker was in 2020 € 6.734 en de doelstelling was € 7.489. Reden voor het achterblijven van de doelstelling is eveneens het COVID-19 virus.
- Het ziekteverzuim bedroeg in 2020 gemiddeld 17,3 % tegen 18,4 % van het jaar ervoor. Deze daling kan mogelijk worden verklaard doordat veel SW-medewerkers als gevolg van Covid-19 thuis zaten en om die reden niet aan werk konden.
- De MGR kreeg medio 2020 het werk van de gedetacheerde medewerkers, vanuit de opdrachtgevers grotendeels weer terug. Dit heeft ertoe geleid dat de terugval in de omzet minder groot was dan in eerste instantie werd verwacht bij de halfjaarcijfers 2020 bij de MGR. De verwachting hierin was een tekort van € 882.000 op de SW. Bij de jaarrekening 2020 is er werkelijk een voordeel gerealiseerd van € 583.000. Het voordelig resultaat wordt met name veroorzaakt door een voordeel op de salarislasten SW en overhead. Voor 2020 is de begrote bijdrage van de gemeenten toereikend geweest.

Werk
Voor de volgende onderdelen van Werk ontvangen de gemeenten de volgende middelen terug:
- € 776.600 betreft eenmalig minder uitgaven Participatiebudget;
- € 560.300 betreft eenmalig minder uitgaven Wettelijke loonkostensubsidies.
- € 406.000 betreft eenmalig minder uitgaven Arbeidsmatige dagbesteding (Op Weg Naar Werk).

In 2020 zijn minder kandidaten met een indicatie banenafspraak geplaatst dan begroot, met name wegens corona is een terugval in instroom ontstaan. Werkgevers zijn terughoudend in het plaatsen van kandidaten. Met het eind 2020 ingezette "100-banenplan" gaat de MGR ervan uit dat zij de instroom vanaf 2021 weer op niveau kunnen brengen.
Onder het taakveld Begeleide Participatie valt de arbeidsmatige dagbesteding. Het voordeel komt met name door een terugval in gebruik van dagdelen en een lagere instroom.

Onder het taakveld Arbeidsparticipatie valt de uitvoering van de Participatiewet. De gemeentelijke bijdragen laten een eenmalige onderschrijding zien van € 2,7 miljoen. Dit voordeel is onder meer ontstaan door ontvangst van 0,6 miljoen extra aan baten (mei- en septembercirculaire). Deze gelden zijn wegens corona eenmalig niet ingezet. Het restant van het voordeel is ontstaan doordat in de uitvoering van de participatiewet minder middelen ingezet. Daarnaast zijn de uitgaven 1,4 miljoen euro lager vanwege corona. Er zijn minder trajecten ingezet.

Risico en weerstandsvermogen
De MGR wijst de deelnemende gemeenten op een drietal risico's rondom rijksmiddelen waarbij op een verdere kwantificering nog niet is te maken:

- Het aanbieden van beschut werk (nieuw) vanuit de Participatiewet.
- Afbouw en ontschotting Participatiebudget
- Afbouw WSW-budget en stijging gemiddelde loonkosten SW-medewerkers, voor zover nog niet al meegenomen in de ramingen.

De Adviesfunctie adviseert naar rato de risico's van € 2,7 mln. op te nemen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing bij de eigen begroting. Dit verwerken we in de paragraaf weerstandsvermogen in onze begroting 2022.

De wijzigingen die uit de bijgestelde begroting 2021 en de begroting 2022 (onderdeel WerkBedrijf en Bestuursondersteuning) voor de deelnemersbijdrage Druten voortkomen zijn in onderstaande tabel in beeld gebracht.

Tabel 1:Bijgestelde begroting 2021 en begroting 2022, onderdeel WerkBedrijf voor de gemeente Druten

Bedragen in € x 1.000	Prim. Begr. MGR 2021	Bijstelling Begr. MGR 2021	Begr. Druten 2021	**Verschil 2021**	Begr. MGR 2022	Begr. Druten 2022	**Verschil 2022**
Participatiebudget	**403**	**398**	**403**	**5**	**415**	**421**	**6**
Loonkostensubsidie	**232**	**232**	**232**	**0**	**248**	**248**	**0**
Tijdelijke middelen		**30**	**30**	**0**	**10**	**0**	**-10**
Arb.matige dagbest. (OWNW)	**143**	**142**	**143**	**1**	**142**	**143**	**1**
SW bijdrage totaal	**2.075**	**2.038**	**2.075**	**37**	**1.929**	**1.961**	**32**
waarvan Rijkbijdrage	2.025	1.877	1.877	**0**	1.824	1.824	**0**
waarvan aanvullend	50	161	198	**37**	105	137	**32**
Bestuursonderst.	**13**	**13**	**13**	**0**	**13**	**13**	**0**
Panden (vastgoed)	**5**	**8**	**11**	**3**	**7**	**8**	**1**
Totaal	**2.871**	**2.861**	**2.907**	**46**	**2.764**	**2.793**	**29**

De voordelen van 46K voor 2021 en 29K 2022 zijn verwerkt in de perspectiefnota 2021.

Tabel 2: Jaarrekening 2020 MGR-onderdeel IRvN

Bijdrage werkorganisatie Druten-Wijchen aan IRvN x € 1.000,-	**Jaarrekening 2020 IRvN**
Bijdrage o.b.v. de jaarrekening 2020 van de IRvN: * aandeel Wijchen: * aandeel Druten:	 1177 492
Totaal bijdrage o.b.v. jaarrekening 2020 IRvN:	1669

Openbaar Zaaknummer: 60258

Bij de iRvN is in zijn geheel een klein voordelig resultaat behaald. Daarnaast zijn er een aantal verschuivingen gerealiseerd. Het resultaat per onderdeel ziet er als volgt uit:

- Bij automatisering zijn de activiteiten conform begroting gerealiseerd.
- Bij informatie & applicatiebeheer is een resultaat behaald van € 9.000 voordelig.

Als het Algemeen bestuur van de MGR daarmee akkoord gaat, dan zal het uiteindelijke resultaat te zijner tijd onderdeel gaan vormen van het rekeningresultaat 2020 van de WDW.

Tabel 3: Herziene begroting 2021 en begroting 2022 IRvN in relatie tot begroting WDW

Bijdrage werkorganisatie DrutenWijchen aan IRvN x € 1.000,-	**Bijgestelde begroting 2021 IRvN**	**Begroting 2022 IRvN**
Bijdrage op basis van de begroting van de MGR/IRvN:		
Aandeel Wijchen	1217	1259
Aandeel Druten	513	509
Aandeel WDW	61	61
Totaal	1791	1829

De financiële afwikkeling met de WDW (rekening, bijgestelde begroting 2021 en de begroting 2022 is thans nog niet bekend. Hier komen we via de gebruikelijke rapportages op terug.

Communicatie
Bijgevoegde zienswijze sturen wij na besluitvorming naar de MGR.

Inwonersparticipatie
Niet van toepassing

Uitvoering of Vervolgstappen
Niet van toepassing

Geheimhouding:
Niet van toepassing

Voorstel
Advies
Evert Bos
Inge van der Knaap
Gerard Smit
Huub van Nijnatten
Roald Schel